

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 225 din 17.02.2021

Dosar nr.: 451/2020

Petiția nr.: 3731/24.02.2020

Petenți: și

Reclamată: Grădinița Privată – Asociația Forest School

Obiect: presupus refuz de continuare a serviciilor prestate de o grădiniță pt. copilul minor al petenților

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

- Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților**
domiciliul ales cabinet avocat
- Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate:** Grădinița Privată – Asociația Forest School – Cabinet avocat

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții consideră ca fiind discriminatoriu ”comportamentul grădiniței” odată cu instituirea situației de urgență în urma pandemiei cu virusul SARS-COV-2.

III. Procedura de citare

- În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresele 3731/30.06.2020, 3885/30.06.2020, 5206/26.08.2020 și, ulterior, prin adresa 6268/09.10.2020, a citat părțile.
- Prin intermediul aceluiași adrese, Colegiul director a invocat excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de respectarea contractelor, acestea fiind atributul instanțelor de judecată.
- Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerea părinților

Susținerea părinților

6. Petenții sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în calitate de părinți ai fiului minor, care beneficiază de serviciile grădiniței din anul școlar 2018-2019.
7. În anul școlar următor, 2019-2020, aceștia au reînnoit contractul, alegând menținerea relațiilor contractuale cu această grădiniță pentru a oferi copilului o stabilitate și continuitate în procesul educațional, având în vedere faptul că acesta se integrase în grupa sa de vârstă și era atașat de colegii săi.
8. Părinții au considerat acest criteriu ca fiind unul esențial în vederea selecției unității de învățământ indiferent dacă acesta este de stat sau privată.
9. Motivul principal pentru care părinții au ales încă de la început serviciile grădiniței reclamate a fost reprezentat de specificul acesteia, integrarea copiilor în natură, petrecerea timpului în aer liber, aproape de pădure, promovarea unui stil de viață "verde", în comuniune cu natura, în ideea respectului față de mediul înconjurător. Un alt motiv a fost faptul că reprezentanții Grădiniței i-au asigurat de respectarea întru totul a condițiilor legale de funcționare, punând-le la dispoziție, în acest sens, Regulamentul de Ordine Internă.
10. Astfel, petenții reclamă efectele discriminatorii, odată cu declararea stării de urgență pe fondul pandemiei, activitatea grădiniței fiind suspendată, fiind organizate diverse activități on line.
11. În perioada în care cursurile au fost suspendate, petenții susțin că au avut "neplăcuta surpriză" de a li se solicita taxa lunară de școlarizare, inclusiv pe perioada lunilor martie și aprilie, perioadă în care cursurile erau suspendate prin lege. Din momentul în care aceștia și-au manifestat dezacordul față de aceste costuri, considerând că nu există o contraprestație efectivă, solicitând, astfel, grădiniței o eventuală reducere a taxei, au devenit „paria” în viziunea conducerii Grădiniței. Astfel, petenții susțin că raporturile contractuale au luat forma unui „șantaj emoțional și financiar”, exprimat public, pe două direcții: generale – "daca nu plătiți integral, grădinița se închide" și "clienții care refuză să plătească integral și/sau emit comentarii legate de plata integrală în pandemie vor fi eliminați".
12. Petenții consideră că, din cauza exprimării punctului de vedere, într-o primă fază li s-a refuzat încheierea unui nou contract pentru anul școlar 2020-2021. Ulterior, au fost eliminați de pe grupurile și forumurile on-line și li s-a blocat accesul la serviciile Grădiniței.
13. Petenții susțin că au încercat soluționarea amiabilă a situației însă au fost refuzați fiindu-le invocate presupuse încălcări ale Regulamentului.
14. Petenții consideră că minorul a devenit victima unui comportament discriminatoriu, fiind „sanționat” pentru o dispută pecuniară care nu are nimic de a face cu actul educațional pe care îl promovează această unitate de învățământ preșcolar.
15. Astfel, aceștia consideră inadmisibil ca o entitate care prestează un serviciu public, educațional, și care trebuie să respecte cu strictețe legislația în vigoare, să manifeste și să promoveze atitudini discriminatorii. Astfel, în opinia acestora, au fost încălcate principiile care guvernează învățământul, așa cum sunt identificate în art.3 din Legea 1/2011, considerând ca inacceptabilă condiționarea actului educațional de anumite atitudini personale sau discuții libere, bazate pe cooperare și respect reciproc.

16. Comportamentul contractual al Grădiniței, dar mai ales refuzul de a încheia un nou contract de școlarizare, cu respectarea principiilor care guvernează activitatea educațională reprezintă un act de discriminare, în opinia petenților, susținând că sunt singurii cărora nu li s-a permis încheierea unui nou contract de școlarizare.

Susținerile reclamatei:

17. Reclamatul, în punctul de vedere înregistrat 7465/19.11.2020, susține că minorul a frecventat cursurile centrului educativ pentru doi ani, respectiv 2018-2019, 2019-2020, având încheiate contracte separate de colaborare pentru fiecare an în parte. Din cauza lipsei de colaborare a părinților precum și a încălcării în mod repetat a Regulamentului de ordine interioară (de ex: nu venea niciodată la ora de începere a cursurilor, deși întârzia și deranja programul întregii grupe, etc), instituția a decis să încheie colaborarea cu petenții în interesul bunei organizări și funcționări a întregului colectiv participant în sistemul Forest.

18. Petenții invocă lipsa continuității actului educațional ca fiind o discriminare din partea grădiniței însă aceștia plecau în concediu cu copilul în mijlocul anului astfel încât minorul lipsea mai multe luni de la activitățile centrului educațional, iar la întoarcere aceștia refuzau să prezinte adeverința de intrare în colectivitate sub pretextul că nu doresc să streseze copilul. Absențele repetate ale copilului de la activitățile educaționale s-au răsfrâns negativ asupra acestuia și se oglindeau în probleme de readaptare în colectivitate, ceea ce pune în dificultate buna funcționare a întregii grupe din care făcea parte minorul.

19. Grădinița reclamată continuă exemplificarea incidentelor din partea petenților astfel: Zilnic, în jurul orei 11:00, unul dintre părinți sau de cele mai multe ori ambii, veneau la grădiniță să ducă copilul de 5 ani la toaleta, sub pretextul că nu e obișnuit să meargă la toaletă singur și nici însoțit de nimeni altcineva (de o educatoare spre exemplu). De asemenea, au cerut toaletă privată pentru că minorul are nevoie să stea în toaletă peste o jumătate de oră și nu poate fi deranjat în acest interval. Cerința părinților a fost îndeplinită de grădiniță.

20. Asociația Forest School funcționează, încă de la înființare (2016), sub jurisdicția codurilor Caen 8891 și 9329, care permit îngrijirea copiilor atât în incinta cât și în afara punctului de lucru. Acestea permit următoarele activități: "Activități de îngrijire zilnică pentru copii. Această clasă include de asemenea: -activități de îngrijire zilnică pentru elevi, inclusiv activități de îngrijire zilnică pentru copii cu deficiențe fizice;" Aceste coduri CAEN se găsesc și pe Autorizațiile emise de DSP și DSV, afișate la pe holul instituției și în biroul administrativ unde au loc toate ședințele cu părinții, petenții fiind astfel corect și complet informați cu privire la activitățile oferite și față de regulile de funcționare, precum și asupra faptului că reclamata este un centru educativ, iar nu o grădiniță, în sensul clasic al cuvântului, chiar dacă pe lângă activitățile deosebite pe care le fac cu copiii, în aer liber, în natură, încercă să urmeze programa de învățământ preșcolar din România, astfel încât copiii să fie perfect pregătiți pentru integrarea și în sistemul de învățământ de stat. Reclamata precizează că nu este o grădiniță acreditată de Ministerul Învățământului din România, ci doar că urmează programa acestuia, astfel cum scrie și în contractele de colaborare. De altfel, petenții au susținut în repetate rânduri atât în fața administrației cât și a educatoarelor, că acesta este și motivul pentru care ales reclamata, respectiv că reprezintă un sistem educațional alternativ, mai bun ca cel de stat.

21. Organizația reclamată are la bază atât curriculum național cât și filosofia și programa Forest School Anglia, cadrele fiind absolvente ale Universității Transilvania cu diplome în educația preșcolară și școlară.
22. Odată cu declanșarea stării de urgență, unitatea reclamată a respectat toate legile și recomandările în vigoare ale autorităților și a trecut la cursuri online. Încă din prima săptămână, cadrele didactice s-au înscris la cursuri de specialitate și au modificat programele de activități în aer liber cu programe noi și atractive, specifice predării online. Marea majoritate a părinților și a copiilor a fost încântată de activitățile oferite. Petenții au declarat ulterior că nu au nevoie de educație online din partea reclamatei, deși au participat la aproape toate aceste activități în mod gratuit. Activitatea reclamatei a fost suspendată din 13 martie, odată cu Decretul Președintelui României privind instaurarea stării de urgență, când s-a trecut la activitatea educațională exclusiv online. Administrația reclamată a anunțat toți părinții cu privire la strategia de recuperare a cursurilor pierdute în starea de urgență. Tuturor participanților la programul educațional oferit de reclamată li s-a oferit recuperare pentru săptămânile pierdute în martie, taxa fiind redusă pentru luna aprilie, i gratuită pentru luna mai. Această strategie s-a dovedit a fi eficientă și pe placul părinților și copiilor. Reclamata susține că minorul petenților a participat la cursurile online, după cum poate demonstra educatoarea principală de la grupa lui, cu fotografii și fișiere video, anexate la prezentul punct de vedere.
23. Motivele pentru care reclamata a decis să nu încheie un nou contract de colaborare pentru următorul an 2020-2021, au fost clar explicate petenților printr-o scrisoare amănunțită, dar și printr-un Răspuns la notificare trimis avocatului petenților, subliniindu-se faptul că au existat în cei doi ani anteriori numeroase încălcări ale Regulamentului nostru de ordine interioară, că în ciuda numeroaselor discuții purtate eu cei doi părinți, aceste probleme nu s-au remediat ci din contră, s-au acutizat, iar unitatea reclamată nu poate satisface cerințele dumnealor (schimbarea programului grupelor de copii, mutarea activităților opționale-facultative în timpul dimineții și pe cele obligatorii din programa de stat după masă, etc) aceste dorințe fiind antagoniste interesului celorlalți copii fiind cerințe speciale doar ale petenților. Grădinița nu poate organiza cursuri adaptate cerințelor unui singur copil.
24. Administrația reclamată susține că nu a deschis, nu a format și nici nu face parte din nici un grup Mass-media, deci nu ar fi putut să excludă pe nimeni dintr-un astfel de grup. Aceasta o poate face strict persoana care a deschis/ înființat respectivul grup. Singurul mod de comunicare organizat de reclamați a fost Kinderpedia, închisă pe perioada stării de urgență, deoarece taxa pentru acest serviciu era foarte mare și se achita per fiecare copil, iar numărul copiilor în perioada respectivă fluctua de la zi la zi.
25. Ieșirile și activitățile cu copiii în pădure efectuate începând cu 1 iunie, au fost perfect legale. Au fost efectuate conform indicațiilor guvernamentale. Uneori, petenții însoțeau grupurile de la distanță și le fotografiau, fără însă a-l lăsa pe minor să participe, cum ar fi fost normal. În toată această perioadă, pentru cei care nu au dorit să participe la drumeții au oferit și cursuri online. 26. Din 15 iunie, au alternat drumețiile cu programe la sediu, lucru permis și acoperit de codurile Caen sub care funcționează. Activitatea grădiniței a fost fost deja verificată de mai multe autorități, tot la reclamațiile făcute de petenți. Astfel, reclamata a fost controlată în această perioadă de: ITM Brașov, ANPC Brașov, Inspectoratul de învățământ, Poliția locală.

27. Reclamata susține că petenții fac deseori sesizări la poliția locală care vine în control. De asemenea, și-au făcut un obicei din a trece zilnic de mai multe ori cu mașina prin fața unității și filmează venirea/plecarea copiilor, lucru care nu este tocmai legal și în nici un caz nu denotă un comportament firesc!
28. Reclamata precizează faptul că în urma refuzului reclamatei de a încheia un nou contract de școlarizare, petenții au dezvoltat o adevărată "obsesie" pentru grădiniță și a declanșat o adevărată acțiune de răzbunare și amenințări împotriva acesteia, fără însă a avea un motiv întemeiat sau un temei legal!
29. Reclamata conchide că neîncheierea unui nou contract de colaborare cu petenții, în baza experienței anterioare cu aceștia, a analizei atente din partea administrației reclamatei și a educatoarelor, nu reprezintă un act de discriminare.
30. Din punct de vedere financiar, taxa de școlarizare pentru luna aprilie, a fost restituită familiei, înainte ca aceasta să depună prima sesizare/reclamație împotriva grădiniței.

Constatările echipei de investigație a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

31. Pentru clarificarea aspectelor legate de obiectul petiției, întrucât s-a recurs la citarea de mai multe ori a părților, fără ca reclamata să ofere un punct de vedere, s-a dispus trimiterea unei echipe de investigații la sediul reclamatei.
32. Astfel, constatările echipei de investigații au fost că neîncheierea unui contract pentru noul an școlar, 2020-2021 au fost din cauza încălcării repetate a prevederilor contractuale anterioare de către petenți.

V. Motivele de fapt și de drept

33. În fapt, Colegiul director reține că petenții consideră că sunt discriminați de către grădinița la care fiul minor al acestora a fost înscris doi ani consecutivi, refuzându-le încheierea unui nou contract de școlarizare. Petenții invocă criteriul de discriminare ca fiind cel al convingerilor diferite, susținând că au fost în dezacord cu anumite costuri solicitate de partea reclamată.
34. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
35. Astfel se poate considera discriminare:
- ✓ o diferențiere
  - ✓ bazată pe un criteriu
  - ✓ care atinge un drept.

36. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).
37. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).
38. Colegiul director reține că, în conformitate cu jurisprudența CEDO, statele contractante au o marjă de apreciere în a stabili dacă și în ce măsură diferențele în situații de altfel similare justifică un tratament diferit în drept. Marja de apreciere variază în funcție de împrejurări, obiectul și fondul cauzei. (Rasmussen împotriva Danemarcei, 28 noiembrie 1984, §40). Chiar dacă statele au o marjă de apreciere, justificarea trebuie evaluată în raport cu principiile care prevalează în mod normal într-o societate democratică (Ünal Tekeli împotriva Turciei, 16 noiembrie 2004, §50).
- Marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (Zeman împotriva Austriei, 29 iunie 2006, §33).
39. Colegiul director a analizat petiția exhaustiv unind excepția cu fondul. Astfel, Colegiul director face referire la existența unui tratament diferențiat care poate exista între două sau mai multe persoane aflate în situații comparabile raportându-se la un criteriu de discriminare. Colegiul Director reține că art.2 alin(1) nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” oferind, astfel, posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.
40. Colegiul director, analizând atât înscrisurile aflate la dosar cât și raportul de investigații efectuat de echipa Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, nu poate reține criteriul invocat de petenți, cel al dezacordului față de plata unor costuri, ca fiind asimilat unuia prevăzut de O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Partea reclamată a argumentat cauzele neîncheierii unui nou contract de școlarizare, pentru anul școlar 2020-2021, beneficiarul fiind minorul petenților.
41. Coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, acțiunea, astfel cum a fost formulată și definiția discriminării, prevăzută în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director apreciază că plângerea nu este de natură a evidenția niciun element de fapt care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat petenților și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său.

42. Totodată, în lipsa unui criteriu de discriminare și din analiza excepției de necompetență invocată din oficiu, Colegiul director constată faptul că obiectul petiției nu intră sub incidența prevederilor O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, faptele sesizate reprezentând un litigiu comercial și, în acest caz, instanțele de judecată fiind competente.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate nu intră sub incidența O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Lipsă criteriu.
2. O copie se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 17.02.2021 au fost:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.

Data redactării: 18.02.2021, M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.